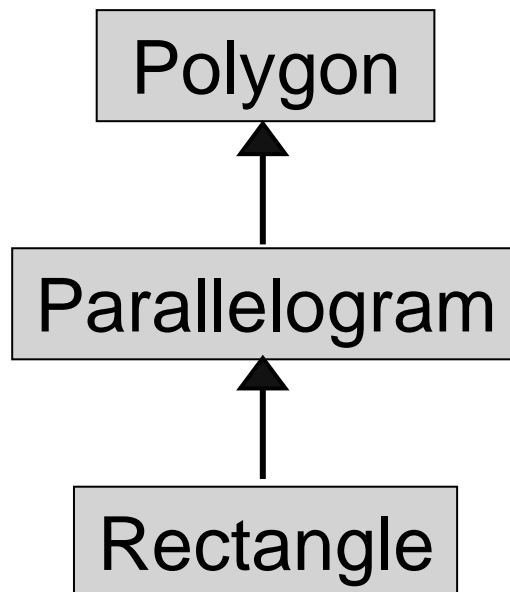
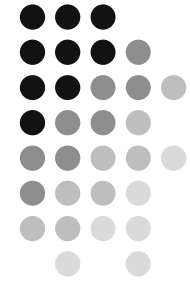

ירחשה, overloading ושאר ירקות

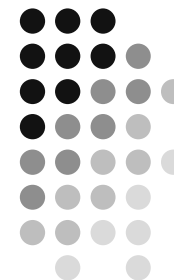
תרגול 11, תוכנה 1 תשס"ז א'

מחלקות על (super classes) ותתי מחלקות (sub classes)

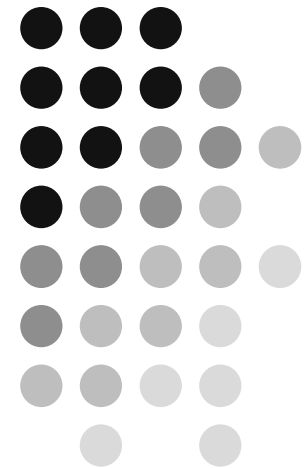
- Polygon ו- Parallelogram הן מחלקות על של Rectangle
- ב- Java המחלקה Object היא מחלקת על של כל המחלקות (מלבד עצמה)
- Polygon היא מחלקת על ישירה של Parallelogram, Parallelogram היא מחלקת על ישירה של Rectangle
- Parallelogram ו- Rectangle הן תתי מחלקות של Polygon.

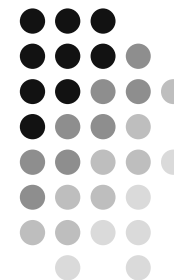

ירושה וחוזים

- תנאי קדם, תנאי בתר ושמורות שהוגדרו עבור מחלקה או מנשק תקפים גם לגבי צאצאי המחלקה (וממשי המנשק)
- תת מחלקה יכולה:
- להחליש תנאי קדם (לדרוש פחות) – אסור להוריד הרשאות (מותר להעלות)
- לחזק את השמורה (להוסיף אילוצים)
- לחזק תנאי בתר (להבטיח יותר): ערך החזר ספציפי יותר (String במקום Object)
- חיזוק תנאי צד: הכרזת throws ספציפית יותר (IOException במקום Exception), או ביטול הכרזה

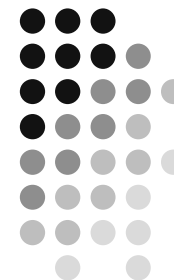
ירושה ב- Java

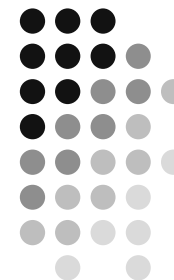
ירושה מתודות ושדות

- מחלקה יורשת ממחלקת העל הישירה שלה וממנשקי העל הישירים שלה את כל המשתנים והמתודות שהם לא פרטיים (private) ונגישים לה, תחת האילוצים הבאים:
 - מתודות מופע – בתנאי שהן לא נדרסו (overridden) בה.
 - משתנים – בתנאי שהם לא מוסתרים (hidden) בה.
 - מתודות מחלקה – בתנאי שהן לא מוסתרות (hidden) בה.

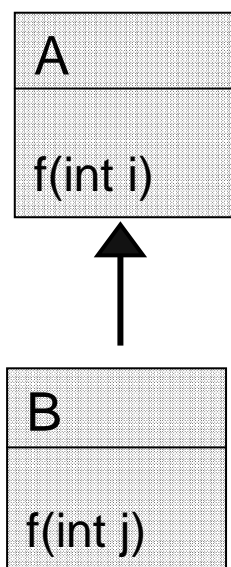

בנאים

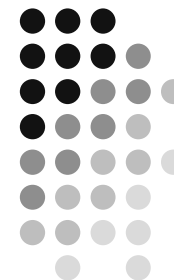
- האם יש מחלקות ללא בנאים?
- לא. אם במחלקה A לא מצוין בנאי, יוסף בנאי ברירת המחדל:
`public A(){super();}`
- מתי אין קריאה מבנאי לבנאי של מחלקת העל הישירה?
- רק במחלקה Object. אחרת כל בנאי קורא לבנאי של מחלקת העל הישירה שלו לפני תחילת ביצועו (הפקודה הראשונה בבנאי). אם בקוד לא צוינה קריאה – הקומפיילר יוסיף קריאה ל-`super()`.
- מה אם הבנאי הנקרא של מחלקת העל לא קיים או אין גישה אליו?
- שגיאת קומפילציה.

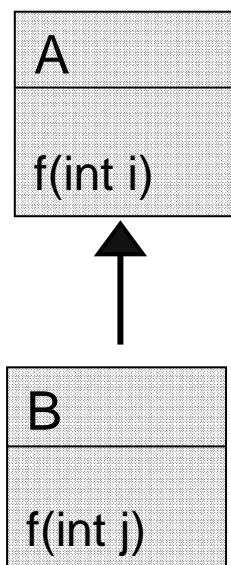
דריסה (override) ע"י מתודות מופע

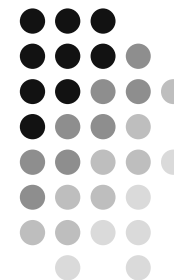
- חתימה של מתודה: השם+רשימת הטיפוסים של הפרמטרים (ערך ההחזר אינו חלק מהחתימה)
- מתודת מופע $m2$ במחלקה B דורסת (overrides) מתודה $m1$ במחלקה A ($A \neq B$) אם:
 - B היא תת מחלקה של A
 - ל- $m1$ ו- $m2$ יש חתימה זהה
 - מתקיים לפחות אחד מהבאים:
 - $m1$ אינה פרטית ונגישה למחלקה של B.
 - $m2$ דורסת את $m3$ במחלקה C ($C \neq A, B$) ו- $m3$ דורסת את $m1$ (הגדרה רקורסיבית)

דריסה (override) ע"י מתודות מופע

- אם $m2$ דורסת את $m1$ היא חייבת לקיים את החוזה של $m1$:
 - הרשאה גבוהה או שווה
 - טיפוס החזר זהה או ספציפי יותר:
 - `String` במקום `Object`
 - `SortedMap<Object>` במקום `Map<Object>`
 - הכרזת `throws` זהה או ספציפית יותר / ביטול הכרזה

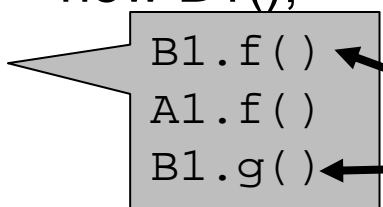

מתודות מופע (לא סטטיות)

```
class A1{  
    protected A1 f(){System.out.println("A1.f()"); return g();}  
    protected A1 g(){System.out.println("A1.g()"); return this;}  
}
```

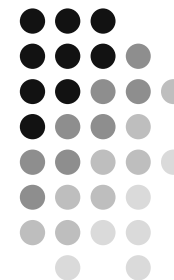
```
public class B1 extends A1{  
    public A1 f(){System.out.println("B1.f()"); return super.f();}  
    public B1 g(){System.out.println("B1.g()"); return this;}  
}
```

```
public static void main(String[] args){  
    A1 a = new B1();  
    a.f();  
}
```


מהו הטיפוס הסטטי והדינמי של this במהלך הפעלת המתודות?

מתודות מופע (לא סטטיות)

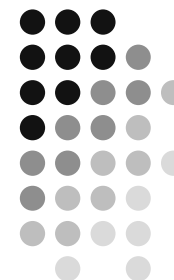
```
class A1{  
    protected A1 f(){System.out.println("A1.f()"); return g();}  
    private A1 g(){System.out.println("A1.g()"); return this;}  
}
```

```
public class B1 extends A1{  
    public A1 f(){System.out.println("B1.f()"); return super.f();}  
    public B1 g(){System.out.println("B1.g()"); return this;}  
}
```

```
public static void main(String[] args){  
    A1 a = new B1();  
    a.f();  
}
```

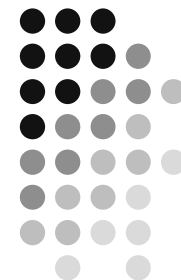
B1.f()
A1.f()
A1.g()

מהו הטיפוס הסטטי והדינמי של this במהלך הפעלת המתודות?

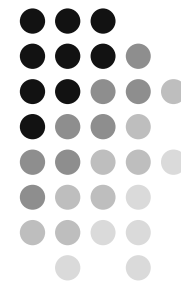
הסתרה ופולימורפיזם

- האם יש פולימורפיזם בהפעלת מתודות סטטיות?
- לא. הפעלת המתודה היא לפי הטיפוס הסטטי. בכדי למנוע בלבול בקריאת הקוד רצוי לציין את שם המחלקה בעת הקריאה למתודה.
- האם יש פולימורפיזם בגישה למשתנים?
- לא. הגישה למשתנה היא ע"פ הטיפוס הסטטי.
- ככלל, רצוי לא לתת שמות זהים למשתנים במחלקות בעלות קשר ירושה בכדי לא ליצור בלבול.

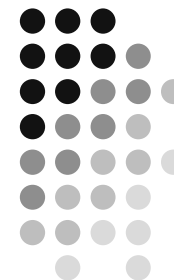
הסתרה ודריסה

- האם מתודת מחלקה יכולה להסתיר מתודת מופע?
 - לא. שגיאת קומפילציה.
- האם מתודת מופע יכולה לדרוס מתודת מחלקה?
 - לא. שגיאת קומפילציה.
- האם משתנה מופע יכול להסתיר משתנה מחלקה?
 - כן.
- האם משתנה מחלקה יכול להסתיר משתנה מופע?
 - כן.

Final

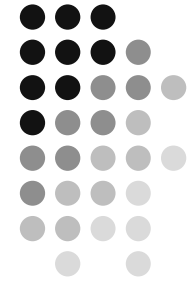
- Final Classes – לא ניתן להרחיב (שגיאת קומפילציה).
- Final Method – לא ניתן לבצע override (ישים עבור מתודות מופע בלבד) – מאפשר לקומפיילר לבצע אופטימיזציה לקריאה (יעילות)
- ⇐ מחלקה/מתודה מופשטת (abstract) לא יכולה להיות final.
- Final variable – השמה יחידה. עבור משתני מופע/מחלקה – חובה לאתחל (אין אתחול אוטומטי)

משתנה Final

- אם משתנה ה- final הוא reference לאובייקט. האם מותר לשנות את שדות האובייקט?
 - כן.
- אם משתנה ה- final הוא שדה מופע/מחלקה:
 - האם חייבים לאתחל אותו או שיש אתחול אוטומטי?
 - אין אתחול אוטומטי. חייבים לאתחל.
 - האם חייבים לאתחל בעת ההגדרה או שניתן לדחות את האתחול?
 - לא חייבים לאתחל בעת ההגדרה (blank final). במקרה זה: משתנה מחלקה צריך להיות מאותחל בבלוק אתחול סטטי (static{}); משתנה מופע צריך להיות מאותחל בסיום כל אחד מהבנאים שלו.

גישה למתודות של שדות של מחלקות לא נגישות

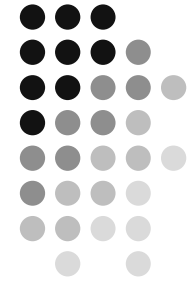

- האם הטיפוס הדינמי יכול להיות ממחלקה לא נגישה?
- כן. אם הטיפוס הסטטי הוא מממשק/מחלקה נגישה (ראה דוגמא).
- ```
package a;
class A{ public int x; }
```

האם ניתן לגשת לשדה x של אובייקט מסוג A מחוץ לחבילה a?
- האם ההגדרה בתור `public` מיותרת?
  - לא, אם בחבילה a נמצאת מחלקה כזו:  

```
public class AA extends A{ }
```

גישה למתודות של מחלקות לא נגישות

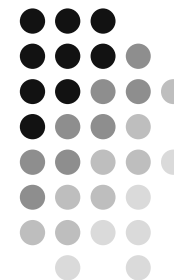
```
public interface I{ public void f(); }
```

```
public class A4 {
 private class A44 implements I{
 public void f() { System.out.println("A44");}
 }
 public I getI(){ return new A44(); }
}
```

```
public class B4{
 public static void main(String[] args){
 I o = new A4().getI();
 o.f();
 }
}
```

הטיפוס הדינמי יכול להיות לא
נגיש

מנשקים

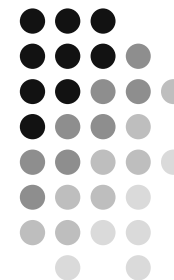
- המתודות במנשק הן תמיד `public abstract` (גם אם ה-`modifiers` הושמטו)
- המשתנים במנשק הם תמיד `public static final` (גם אם ה-`modifiers` הושמטו)
- מימוש של מנשק יכול להיחשב לירושה המוגבלת למתודות אבסטרקטיות ושדות סטטיים קבועים.

```
public interface I2{
 public void f(String o);
}
```

```
public class A7 implements I2{
 public void f(Object o){
 }
}
```

Compilation error: A7 does not
OVERRIDE I2.f(String) →
it should be declared as abstract

Does this compile?

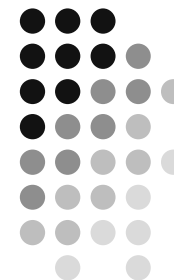
Overloading

```
public class A8 {
 public void f(Object o){System.out.println("f(Object)");}
 public void f(String s){System.out.println("f(String)");}
 public void f(Object o, String s)
 {System.out.println("f(Object,String)");}
 public void f(String s, Object o)
 {System.out.println("f(String,Object)");}
 public static void main(String[] args) {
 A8 a = new A8();
 a.f(null);
 a.f(null,null);
 }
}
```

f (String) - **most specific** method

- Which method is called?
- Is this call ok?

compilation error: ambiguous invocation

מחלקות מקוננות

- מחלקה מקוננת – הגדרתה מוכללת בתוך הגדרה של מחלקה אחרת:
  - מחלקה מקוננת סטטית
  - מחלקה פנימית
  - מחלקה מקומית
  - מחלקה אנונימית
- האם יש גישה ממחלקה מקוננת לשדות/מתודות פרטיים של מחלקה עוטפת?
  - כן
- האם למחלקה יש גישה לשדות/מתודות פרטיים של מחלקה מקוננת?
  - כן – למעט מחלקות מקוננות אנונימיות.
- לאילו משתנים יש גישה ממחלקות מקומיות?
  - משתני מחלקה ומופע* של כל המחלקות העוטפות (*אם המתודה העוטפת אינה סטטית) ומשתנים לוקליים קבועים (final) ב-scope.